



EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0156/2013

30.4.2013

SUOSITUS

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi toimielinten historiallisten arkistojen tallettamista Firenzen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin koskevan asetuksen (ETY/Euratom) N:o 354/83 muuttamisesta (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Doris Pack

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI	5
PERUSTELUT	6
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	8
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	11

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

**ehdotuksesta neuvoston asetukseksi toimielinten historiallisten arkistojen tallettamista
Firenzen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin koskevan asetuksen (ETY/Euratom) N:o
354/83 muuttamisesta
(06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))**

(Erityinen lainsäätämisyjärjestys – hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston asetukseksi (06867/2013),
 - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 352 artiklan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C7-0081/2013),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 81 artiklan 1 kohdan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan suosituksen sekä perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnon (A7-0156/2013),
1. antaa hyväksyntänsä ehdotukselle neuvoston asetukseksi;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

PERUSTELUT

EU:n toimielinten historialliset arkistot edustavat Euroopan unionin historian ja perinnön tärkeitä lähteitä. Sen vuoksi on tärkeää, että arkistot ovat avoimia yleisölle, että arkistoissa säilytetään tietoja EU:n toimielimistä ja että Euroopan yhdentymisen historian tutkimusta tuetaan.

1 päivänä helmikuuta 1983 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 354/83¹ velvoitti EU:n toimielimet perustamaan historialliset arkistot ja avaamaan ne yleisölle 30 vuoden kuluttua asiakirjojen julkaisupäivämäärästä. Asetuksessa ei määrätä EU:n arkistojen sijaintipaikasta.

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio päättivät vuonna 1984 tallettaa historialliset arkistonsa Firenzen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin ja joulukuussa 1984 Euroopan yhteisöjä edustanut Euroopan komissio ja yliopistollinen Eurooppa-instituutti allekirjoittivat erityisen tallettamissopimuksen joulukuussa 1984. Sopimus sisältää myös ehdon, jonka mukaisesti Italian valtio vastaa arkistojen Eurooppa-instituutissa säilyttämisen kustannuksista.

Ehdotuksella neuvoston asetukseksi, jota parlamentti parhaillaan käsittelee työjärjestyksensä 81 artiklan 1 kohdan mukaisesti, luodaan vankat oikeudelliset ja rahoituspuitteet EU:n ja Eurooppa-instituutin väliselle yhteistyölle. Toisaalta ehdotus korostaa EU:n toimielinten historiallisten arkistojen säilyttämisestä vastaavan yliopistollisen Eurooppa-instituutin roolia.

Ehdotuksessa ei muuteta asetuksen 354/83 sisällön tärkeimpiä määritelmiä, kuten historiallisen arkiston määritelmää ja julkisten asiakirjojen määritelmää. Itse asiassa ehdotus sisältää vain vähäisiä muutoksia voimassa olevaan asetukseen. Muutoksista voidaan mainita kutakin EU:n toimielintä (tuomioistuin ja Euroopan keskuspankki poisluettuina) koskeva velvoite siirtää historialliset arkistonsa yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin; periaate, jonka mukaan kukin toimielin omistaa edelleen arkistonsa; arkiston rahoitusjärjestelmä; arkistoon sisältyvien henkilötietojen suojaaminen sekä sähköinen käyttöoikeus mahdollisuuksien mukaisesti.

Esittelijä korostaa tätä asiaa koskevaa toimielinten välistä hyvää yhteistyötä.

Erityisesti esittelijä haluaa kiinnittää huomiota tiettyihin ehdotukseen sisältyviin uudistuksiin, jotka koskevat rahoitusta, tietosuojaa ja digitointia.

Ehdotuksessa todetaan selkeästi velvoite järjestää yliopistollisen Eurooppa-instituutin rahoitus Euroopan unionin yleisestä talousarviosta asiakirjoja tallentavien toimielinten rahoitusosuuksilla, ja ehdotuksessa todetaan, että rahoitusosuudet kattavat arkistojen hallinnon, mutta eivät arkistorakennusta eivätkä arkistotiloja, joiden kustannuksista vastaa Italian valtio.

Ehdotettu kustannusten jakamisen periaate pohjautuu siihen, että "rahoitusosuudet

¹ EYVL L 43, 15.2.1983, s. 1.

suhteutetaan tallettavien toimielinten henkilöstötaulukoiden kokoon" (8 artiklan 10 kohta). Mainittu periaate on edullinen Euroopan parlamentin kannalta, koska parlamentin kokoon nähden parlamentin rahoitusosuus ei ole merkittävän suuri, vaikka parlamentti todennäköisesti tallettaakin suuren määrän asiakirjoja.

Esittelijä pitää myönteisenä seuraavaa sanamuotoa: "mikäli mahdollista, toimielinten on saatettava arkistonsa yleisön saataville sähköisessä muodossa, digitoidut ja alkuaan digitaaliset arkistot mukaan luettuina, ja helpottavat niihin tutustumista internetissä" (9 artiklan 1 kohta). Edellä mainitussa otetaan huomioon arkistojen digitointiprosessin todellisuus, koska arkistojen digitointi ei ole yhdenmukaista EU:n toimielimissä. Lisäksi on todettava, että ehdotuksella edistetään digitoinnin käynnistämistä EU:n toimielimissä tilanteessa, jossa Euroopan arkistot ovat kohtaamassa digitoinnin haasteita.

Tietosuojaa koskevia sääntöjä – arkaluonteista aihetta – tarkennetaan ehdotuksessa. Sen varalta, että arkistoihin jää henkilötietoja, ehdotuksessa korostetaan yliopistollisen Eurooppa-instituutin roolia asetuksen (EY) N:o 45/2001¹, mukaisten henkilötietojen "käsittelijänä", jonka toiminta perustuu asiakirjoja tallentavien toimielinten ohjeisiin.

Tekstissä tunnustetaan myös, että Euroopan tietosuojavaltuutettu valvoo EU:n toimielimiä asetuksen 45/2001 nojalla.

Edellä mainitun perusteella esittelijä suosittelee, että parlamentti antaa hyväksyntänsä kyseiselle asetukselle.

¹ EUVL L 8, 12.1.2001, s.1.

16.4.2013

PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle

ehdotuksesta neuvoston asetukseksi toimielinten historiallisten arkistojen tallettamista Firenzen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin koskevan asetuksen (ETY, Euratom) N:o 354/83 säännösten muuttamisesta (06867/2013 – C7-0081/2013 – 2012/0221(APP))

Valmistelija: Carlo Casini

LYHYET PERUSTELUT

Historialliset arkistot ovat aina olleet merkittäviä länsimaisten valtioiden toiminnalle, jonka toimivuus perustuu kirjalliselle kulttuurille. Jo muinaisen Rooman valtakunnassa Tabularium (valtionearkisto) sijaitsi keskellä symbolista keskusta Forum Romanumia.

Euroopan unionin toimielinten historialliset arkistot ovat osa Euroopan kulttuuriperintöä, ja niiden avaaminen yleisölle palvelee akateemisia, koulutuksellisia ja kulttuurisia päämääriä ja intressejä. Näitä intressejä suojellaan primaarilainsäädännöllä, sillä unioni ”kunnioittaa kulttuuriensa ja kieltensä rikkautta ja monimuotoisuutta sekä huolehtii Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä”¹. Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaan ”Taiteen ja tieteellisen tutkimuksen vapaus turvataan. Akateemista vapautta kunnioitetaan.”²

Lisäksi asetuksen 354/1983 johdanto-osan 4 kappaleen mukaan ”arkistojen käyttö ja kriittinen tarkastelu eivät ainoastaan palvele historian tutkimusta yleisesti vaan myös auttavat asianomaisten tahojen toimintaa yhteisön tasolla ja helpottavat näin yhteisöjen tavoitteiden toteuttamista”.

Komission ehdotuksen tavoite on vahvistaa yliopistollisen Eurooppa-instituutin asemaa toimielinten historiallisten arkistojen hoitajana ja varmistaa kunnollinen oikeusperusta ja rahoituspohja EU:n ja yliopistollisen Eurooppa-instituutin kumppanuudelle.³ Näin ollen olisi

¹ Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan 4 alakohta.

² 13 artikla.

³ COM(2012)456, perustelut, kohta 1.2.

ehdotuksen tavoitteiden vastaista, jos EU:n oikeudellinen tai rahoituksellinen tilanne olisi huonompi säädöksen hyväksymisen jälkeen kuin nykyään.¹

Komission ehdotus (COM(2012)0456), sellaisena kuin se on neuvoston muuttamana, sisältää seuraavat rakenteelliset järjestelyt, jotka parantaisivat nykyistä tilannetta:

- Historiallisten arkistojen tallettaminen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin määrätään pakolliseksi toimielimille ja Euroopan ulkosuhdehallinnolle EU:n sekundaarilainsäädännön perusteella.
- Unionin tuomioistuimen ja Euroopan keskuspankin toiminnan luonteen takia on perusteltua, että niitä ei velvoiteta tallettamaan historiallisia arkistojaan yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin tämän asetuksen mukaisesti. Nämä toimielimet voivat kuitenkin vapaaehtoisesti tallettaa arkistojaan Eurooppa-instituuttiin.
- Toimielinten historiallisten arkistojen tallettaminen yliopistolliseen Eurooppa-instituuttiin ei vaikuta arkistojen omistukseen tai suojeluun, joista säädetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen liitteenä olevan Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan 2 artiklassa.
- Kullakin arkistojaan tallettavalla toimielimellä on oikeus saada tietoja arkistojensa hallinnoinnista ja suorittaa tarkastuksia.
- Arkistojen hallinnoinnin kustannukset rahoitetaan Euroopan unionin budjetista. Kulujen jakaminen toimielinten kesken perustuu puolueettomille kriteereille.
- Kukin toimielin vahvistaa tulevan asetuksen soveltamista koskevat sisäiset säännöt.
- Komission täytyy tehdä arkistoja tallettavien toimielinten puolesta kumppanuuspuitesopimus yliopistollisen Eurooppa-instituutin kanssa, jotta voidaan toimeenpanna yksityiskohtaiset säännöt EU:n toimielinten ja Eurooppa-instituutin vastuista ja asemasta. Tämän sopimuksen on noudatettava tulevan asetuksen ja perussopimusten määräyksiä.

Näin ollen valmistelija ehdottaa, että perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa esittämään parlamentille, että se antaa hyväksyntänsä.

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kulttuuri- ja koulutusvaliokuntaa esittämään parlamentille, että se antaa hyväksyntänsä.

¹ Komission edustamien Euroopan yhteisöjen ja Firenzen yliopistollisen Eurooppa-instituutin välisessä 17. joulukuuta 1984 tehdystä sopimuksessa määritetty tilanne.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	15.4.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 18 - : 1 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, Paulo Rangel, Rafał Trzaskowski, Manfred Weber, Luis Yáñez-Barnuevo García
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	John Stuart Agnew, Sandrine Bélier, Zuzana Brzobohatá, Dimitrios Droutsas, Marietta Giannakou, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alexandra Thein
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	François Alfonsi, Syed Kamall, Georgios Koumoutsakos, Ioannis A. Tsoukalas

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	23.4.2013
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 22 - : 0 0 : 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Zoltán Bagó, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Mary Honeyball, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Emilio Menéndez del Valle, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Monika Panayotova, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ivo Belet, Nadja Hirsch, Stephen Hughes, Seán Kelly